

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516210708
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3516210708.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa B. J., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky Ing. X. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, C., zastúpenej A3 advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Partizánska 25, Trenčín, IČO 36 735 311 a otca O. I. J. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXXX Q. Q. L., Q. Q., štát V., A., zastúpeného Mgr. Martin Majerčík, advokátom, so sídlom Krajinská 30, Bratislava, o návrhu matky na udelenie súhlasu na zmenu mena a priezviska, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 8P/83/2016-128 zo dňa 16. januára 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Otec maloletého dieťaťa O. I. J. T. má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania **j e p o v i n n á** mu zaplatiť matka maloletého dieťaťa Ing. X. T. vo výške určenej súdom prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, že návrh matky na udelenie súhlasu na zmenu mena a priezviska maloletého dieťaťa zamieta, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a štátu sa náhrada trov konania nepriznáva. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia súd uviedol, že matka podaným návrhom žiadala, aby súd vyslovil súhlas so žiadosťou o zmenu priezviska maloletého B. J. na meno a priezvisko B. T.. Uviedla, že s otcom maloletého boli manželia, manželstvo bolo rozvedené, z manželstva pochádza maloletý B., ktorý bol zverený do jej osobnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že po rozvode žije s maloletým na území Slovenskej republiky, je rozhodnutá aj naďalej s maloletým žiť na území Slovenskej republiky. Poukázala na to, že meno a priezvisko maloletého je z hľadiska bežného života nielenže netradičné v našom prostredí, ale nie je ani praktické, s čím sa teraz musí vysporiadavať sama a postupom času s uvedeným bude čoraz viac konfrontovaný aj maloletý. Bude lepšie ak bude mať slovenskú verziu mena a domáce priezvisko - B. T., ide o rodné priezvisko matky v mužskom rode. Ďalej uviedla, že aby na neho nebolo nahliadané ako na osobu s cudzokrajným, či až exotickým pôvodom. Odpadlo by zbytočné vysvetľovanie prípadných otázok ohľadne výslovnosti alebo písania priezviska. Maloletý sa tiež môže stať terčom posmeškov v detskom kolektíve, čo môže byť komplikáciou v detskom veku pre jeho zdravý psychický vývin. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09.02.2015 č.k. 8P/47/2014-466 súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého, maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určil výživné vo výške 350,- eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s maloletým a to osobný počas Veľkonočných sviatkov v Slovenskej republike, letných prázdnin a Vianočných sviatkov, počas stanovenej doby a taktiež styk prostredníctvom programu Skype každú nepárnu nedeľu o 18.00 hod. stredoeurópskeho času v dĺžke 20 minút. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že používanie priezviska maloletého im spôsobuje problémy, bývajú s rodičmi, ona i starí rodičia majú

priezvisko T.. Otec žije v USA, v spoločnej domácnosti nebývali. Otec videl maloletého po rozvode osobne len jedenkrát, počas stretnutia sa nepýtal ako sa maloletý má, nepostískal ho. Často sa stretá doslova s hanlivými podobami, keď maloletému hovoria J., J., J., ľudia musí pri vyslovení priezviska opravovať. Uviedla, že návrh podala v najlepšom záujme maloletého. V správe Materskej školy Myjava sa uvádza, že po konzultácii s matkou maloletého ohľadom správnej výslovnosti priezviska, nie sú zo strany personálu materskej školy žiadne problémy. Kolektív štvorročných detí oslovuje maloletého B. menom, nie priezviskom. Každý deň ho uvítajú menom, ako sa ráno vítajú ostatné deti. Sám maloletý sa predstavuje len menom a až na vyzvanie pri nejakej príležitosti použije svoje priezvisko. Maloletý pri nijakej príležitosti nespomínal otca, jeho návštevu a ani darčeky od otca. Na tunajšom súde sa vedie pod sp. zn. 6Em/1/2017 konanie vo veci otca ako oprávneného proti matke ako povinnej o výkon rozhodnutia rozsudku zo dňa 09.02.2015 č.k. 8P/47/2014-466 v časti úpravy styku. Zo spisu vyplynulo, s poukazom na správy vyhotovené kolíznym opatrovníkom, že matka nemá zabezpečené technické prostriedky k realizácii styku otca s maloletým prostredníctvom aplikácie Skype s tým, že matka bola upozornená na dôsledky nerešpektovania súdneho rozhodnutia a realizácie výkonu rozhodnutia. V stanovisku Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.01.2018 sa uvádza, že referát vykonáva rozhovor s dieťaťom pre účely poradenského procesu a to za súhlasu oboch rodičov. Aplikovanie psychologických metód výlučne v diagnostickom procese (anamnéza, rozhovor, pozorovanie, psychodiagnostika) v zmysle posudzovanej činnosti, je v kompetencii súdneho znalca z odboru klinickej psychológie detí. Kolízny opatrovník navrhol návrh matky zamietnuť, uviedol, že matka si mala zmenu priezviska po rozvode zvážiť, aby sa vyhla odlišným priezviskám. Poukázal na správu z materskej školy maloletého, z ktorej vyplynulo, že s používaním mena a priezviska maloletého nie sú v škôlke žiadne problémy. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 35, § 40 ods. 1 a 2 Zákona o rodine a podľa § 6 ods. 1, § 8 ods. 1, §11 ods. 3 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku. Uviedol, že výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. V danom prípade sa rodičia maloletého na zmene mena a priezviska maloletého nedohodli. Zmena priezviska znamená značný zásah tak do práv rodičov, ale i do práv detí. Podanie návrhu na zmenu priezviska je podstatná vec, ktorá súvisí s výkonom rodičovských práv a povinností. V prípade, ak sa rodičia na zmene mena a priezviska nedohodnú, je potrebný postup podľa § 35 Zákona o rodine. Súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska neploletého dieťaťa môže súd dať len za predpokladu existencie vážnych dôvodov. Medzi takéto dôvody patrí neplnenie si vyživovacej povinnosti zo strany rodiča, ktorý súhlas nedal, skutočnosť, že druhý rodič sa s maloletým dieťaťom nestretáva, o dieťa vôbec nejaví záujem, preukázanie skutočnosti, že druhý rodič stratil k dieťaťu citový vzťah. Ďalšou takouto skutočnosťou môže byť skutočnosť, že používanie takého priezviska otca spôsobuje dieťaťu ujmu vzhľadom na spôsob života otca. Vyhovieť návrhu o udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu mena alebo priezviska je možné i vtedy, ak ide o priezvisko hanlivé. Za existencie takéhoto dôvodu musí byť tiež preukázané, že zmena mena alebo priezviska musí byť v záujme maloletého dieťaťa. Z vykonaného dokazovania podľa súdu vyplynulo, že v predmetnej veci nie sú vážne dôvody pre zmenu mena a priezviska maloletého v navrhovanom znení. K dohode o mene a priezvisku maloletého došlo súhlasným vyhlásením rodičov. Súhlasné vyhlásenie rodičov o určení mena a priezviska je vážnou vecou, samotní rodičia si musia byť vedomí, že nimi určené meno a priezviskom poniesie dieťa celý život a to v ktoromkoľvek štáte, kde bude žiť, alebo kde sa bude zdržiavať. K zmene mena a priezviska nemôže dochádzať len z dôvodu pobytu, či života v nejakej inej krajine, a ak by sme z takéhoto dôvodu mali pripustiť zmenu mena alebo priezviska, muselo by ísť v krajine, kde maloletý žije o meno alebo priezvisko jednoznačne hanlivé, čo v danom prípade nie je. Pod pojmom hanlivé priezvisko si predstavujeme priezvisko urážajúce, potupné, nepekčné, nelichotivé. Podľa názoru súdu priezvisko maloletého „J.“ nemožno mať za priezvisko hanlivé, a to ani s poukazom na preklad, tvrdený matkou. Priezvisko sa používa v bežnom č i úradnom styku, nie je predpoklad, že by niekto po predstavení sa maloletého uvedeným priezviskom hľadal význam tohto slova (i keby bolo pravdivé tvrdenie o preklade uvedeného slova). Preto sa súdu javilo ako nadbytočné doplnenie dokazovania znaleckým posudkom za účelom zistenia prekladu a významu slova „J.“ v talianskom jazyku. Ani ďalšie matkou tvrdené dôvody pre zmenu mena a priezviska nemožno mať za odôvodňujúce, aby súd jej návrhu vyhovel. V Slovenskej republike v dnešnej dobe žije množstvo ľudí, ktorí sú nositeľmi cudzokrajných mien a priezvisk, meno a priezvisko maloletého nie je ničím extrémne výnimočné, ani exotické. Pokiaľ ide o výslovnosť priezviska, takáto skutočnosť nemôže byť dôvodom na jeho zmenu. Súd pritom poukazuje i na správu z materskej školy, ktorú maloletý navštevuje, z tejto vyplynulo, že používanie mena a priezviska maloletého v škôlke nerobí maloletému žiadne problémy, deti sa v kolektíve oslovujú menami. Taktiež je potrebné súhlasiť s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že matka si mala zvážiť zmenu priezviska po rozvode. Týmto by sa predišlo problémom s používaním odlišného priezviska matky a maloletého. Taktiež je

potrebné poukázať na to, že otec sa o maloletého zaujíma, pravidelne si plní vyživovaciu povinnosť. Otec sa taktiež súdnou cestou domáha realizácie styku s maloletým prostredníctvom programu Skype (vzhľadom na značnú vzdialenosť bydliska otca a matky), čo svedčí o jeho záujme o maloletého. Zo spisu tunajšieho súdu 6Em/1/2017 vyplynulo, že k realizácii styku prostredníctvom Skype nedochádza z dôvodov na strane matky. Je pravdou, že otec nevyužíva osobné stretnutia podľa určenia uvedeného v rozsudku o rozvode manželstva rodičov, uvedené však nemožno považovať za nezájem otca o maloletého. Z týchto dôvodov mal súd za to, že nie sú dané vážne dôvody pre zmenu mena a priezviska maloletého a návrh matky ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 155 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ a § 52, § 55 a § 58 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/. Úspešný otec uplatnil náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia. Súd bol toho názoru, že v predmetnej veci je potrebné o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 52 C.m.p., keď nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by sa javilo ako spravodlivé priznať náhradu trov konania otcovi. Súd poukazuje na to, že právom matky bolo podať na súd predmetný návrh a nie je pritom podstatné, že názor otca na zmenu mena a priezviska maloletého poznala. Súd podotkol, že návrhy podľa § 35 Zákona o rodine sú podávané jedným z rodičov v tom prípade, ak nedôjde k dohode ohľadne podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností s druhým rodičom, tak ako to bolo v predmetnej veci. Rozhodnutie v danej veci vychádzalo z vykonaného dokazovania.

2. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie obaja rodičia maloletého dieťaťa.

3. Matka svoje odvolanie smerovala do rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné, nesprávne a nie v záujme maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie ako aj kolízny opatrovník maloletého poukázali na jej konanie pri určovaní mena a priezviska maloletého dieťaťa, pričom tieto nijako nesúvisia so záujmom maloletého dieťaťa. Okrem toho v čase určovania mena a priezviska maloletého bol predpoklad, že maloletý bude žiť a vyrastať v USA. Podľa matky maloletého je až netaktné poukazovať na to, že využila svoje právo a po rozvode manželstva s otcom maloletého prijala späť svoje rodné priezvisko, čím maloletému spôsobila s jeho menom a priezviskom problémy. Matka maloletého prijala svoje rodné priezvisko po rozvode manželstva z praktických dôvodov, po skúsenostiach, ktoré mala pri používaní priezviska otca maloletého v domácom prostredí. Práve tieto skúsenosti ju viedli k podaniu návrhu, aby zmenou mena a priezviska uľahčila maloletému život. Podľa matky súd prvej inštancie svojím rozhodnutím neposkytol ochranu maloletému dieťaťu, ktorý je štátnym príslušníkom Slovenskej republiky, ale sa postavil do pozície ochrancu jeho otca, cudzieho štátneho príslušníka. Takýto postoj zaujal dokonca aj kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, ktorý ani neuviedol, v čom vidí pozitíva, aby maloletý zostal pri priezvisku svojho otca. K veci sa rovnako alibisticky postavila aj inštitúcia psychologickej poradenskej diagnostiky, dôsledkom čoho súd bezdôvodne upustil od zistenia postoja maloletého k veci. Podľa matky ani skutočnosť, že pracovníčky materskej školy neregistrovali žiadne posmešky smerom k maloletému ešte neznamená, že tieto sa nestali a neexistovali. Fakt, že učiteľky sa obmedzujú na používanie mena maloletého nie je v záujme maloletého dieťaťa, ktoré má právo byť oslované v celom tvare svojho mena a priezviska, tak ako ostatné deti. Matka zdôraznila, že maloletý je už identifikovaný so svojim tuzemským prostredím a okolím malomesta, kde žije a kde určitá príslušnosť k rodine formuje osobnosť človeka, kam spolupatrí a predstavuje aj akýsi „genius loci“, ktorý ani dieťaťu nemožno uprieť. Napadnutým rozhodnutím súd vlastne maloletého odsúdil do potencionálnej pozície „cudzinca“, „exota“ ba až „prišielca“, či „vydedenca“. Okrem toho otcom predkladaná snaha o kontakt s maloletým nie je úprimná, bola vyvolaná len existenciou tohto konania a jeho nesúhlas so zmenou mena a priezviska maloletého je iba oportunistický. Nesnaží sa o osobný styk s maloletým, s poukazom na cenu letenky, a domáha sa len elektronického styku. Je mu teda prednejší jeho vlastný, majetkový záujem, pred možnosťou vidieť syna, stretnúť sa s ním. Nakoniec podľa matky súdom prvej inštancie odmietnutá hanlivosť priezviska maloletého nemá oporu v zákone a stojí len na nedôvodných domnienkach súdu. Vôbec nezáleží na tom, či je priezvisko hanlivé v slovenskom jazyku alebo ktoromkoľvek inom jazyku. Neobstojí ani predpoklad súdu, že sa nikto nebude zaujímať o to, čo v preklade priezvisko maloletého znamená. O skutočnosti, že priezvisko maloletého je hanlivé podáva matka dôkaz, preklad priezviska, podľa ktorého v slangu až argote označuje priezvisko maloletého určité pejoratívne pomenovanie sexuálnej praktiky /medicínsky felatio/. Vzhľadom na uvedené matka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

4. Otec maloletého dieťaťa napadol svojím odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žiadnemu z účastníkov nebol priznaný nárok na náhradu trov konania. Podľa neho súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd návrh matky na vyslovenie súhlasu súdu so žiadosťou o zmenu mena a priezviska maloletého ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O trovách konania však súd rozhodol tak, že tieto nepriznal žiadnemu z účastníkov, pričom predmetné rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní nevzhladol žiadne okolnosti, pre ktoré by sa javilo ako spravodlivé priznať náhradu trov úspešnému otcovi, ktorý si náhradu trov právneho zastúpenia v danom konaní riadne uplatnil. S týmto otec maloletého dieťaťa nesúhlasí. Ustanovenie § 55 CMP oprávňuje súd priznať náhradu trov konania vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Otec ako odporca od začiatku nesúhlasil so zmenou mena a priezviska maloletého B., pričom tento nesúhlas veľmi jasne a zreteľne matke oznámil, a to ešte pred podaním samotného návrhu na začatie súdneho konania zo strany matky. Uvedené tvrdenie konštatuje v odôvodnení rozsudku aj súd, ktorý uviedol, že matka návrh otca na zmenu mena a priezviska maloletého poznala. Otec od začiatku tvrdil, že návrh matky na zmenu mena a priezviska je irelevantný, jej dôvody sú neopodstatnené, pričom mal za to, že uvedeným konaním matka sleduje len jediný cieľ, a to vytesnať otca zo života maloletého syna, nakoľko odkedy otec matke oznámil svoj zamietavý postoj vo vzťahu k zmene mena a priezviska maloletého, matka prestala rešpektovať súdne rozhodnutie čo do úpravy styku prostredníctvom aplikácie Skype a činí tak naďalej (matka styk neumožnila už cca 14 mesiacov nepretržite), na základe čoho bol otec nútený podať prostredníctvom právneho zástupcu súdny návrh na výkon súdneho rozhodnutia. Matka i napriek nesúhlasu otca návrh na zmenu mena a priezviska podala, čo je samozrejme jej právo, avšak na druhú stranu, i napriek pozitívnemu rozhodnutiu súdu, ktorý návrh matky ako nedôvodný zamietol v celom rozsahu, otcovi vznikli nemalé náklady na právne zastupovanie v predmetnom konaní, a to i s poukazom na skutočnosť, že otec žije v Spojených štátoch amerických, je americkým občanom a nehovorí po slovensky. Vzhľadom na vyššie uvedené sa otcovi javí ako spravodlivé priznať otcovi ako úspešnému účastníkovi súdneho konania náhradu trov právneho zastúpenia, a to v rozsahu 100 %. O to viac, že všetky matkou uvádzané argumenty na zmenu mena a priezviska, či už v podanom návrhu, písomných vyjadreniach alebo na súdnych pojednávaniach, ako napr. nezájum otca o maloletého, hanlivý význam prekladu priezviska maloletého, problémy pri cestovaní matky s maloletým do zahraničia, posmešky v škôlke zo strany detí, sa ukázali ako nepravdivé a nedôvodné a tak ich vyhodnotil aj súd v rámci vykonaného dokazovania. S poukazom na uvedené otec navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otec má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. K odvolaniu matky proti rozsudku súdu prvej inštancie sa písomne vyjadrili otec maloletého i kolízny opatrovník maloletého dieťaťa.

6. Otec maloletého vo svojom vyjadrení uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožňuje v celom rozsahu a považuje ho za zákonné, spravodlivé a predovšetkým v záujme maloletého. Súd vykonal riadne dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym právnym záverom. Matka v odvolaní spochybňuje nielen závery súdu a kolízneho opatrovníka, ale aj pracovníčok v materskej škôlke, ktorú maloletý navštevuje. Navyše, matka k odvolaniu pripojila súdny preklad priezviska maloletého, ktorý nesie priezvisko po otcovi, ktorý má v talianskom jazyku znamenať slovo fajka. Matka v odvolaní uvádza, že sa údajne nejedná o pomôcku na fajčenie, ale o pomenovanie sexuálnej praktiky, používané v slangu až argote. S vyššie uvedenými absurdnými tvrdeniami matky otec nesúhlasí. Matka neuviedla ani počas konania pred prvostupňovým súdom, a ani v odvolaní, jediný argument, ktorý by mal oporu v zákone. Ťnou uvádzané argumenty na zmenu mena a priezviska, sa ukázali ako nepravdivé a nedôvodné a tak ich vyhodnotil aj súd v rámci vykonaného dokazovania. Z obsahu odvolania je zrejmé, že matke prekáža skutočnosť, že priezvisko je zahraničného pôvodu, keďže maloletý nesie priezvisko po svojom otcovi, čo podľa otca samozrejme nie je dôvod na jeho zmenu v zmysle platnej legislatívy. Napokon samotné meno ako aj priezvisko maloletého bolo udelené na základe súhlasného vyjadrenia obidvoch rodičov. Otec zotrváva na svojom názore, že návrh matky na zmenu mena a priezviska sleduje len jediný cieľ, a to vytesnať otca zo života maloletého syna. Matka prestala rešpektovať súdne rozhodnutie čo do úpravy styku prostredníctvom aplikácie Skype a činí tak naďalej, na základe čoho bol otec nútený podať návrh na výkon súdneho rozhodnutia. V danej veci už súd vyhovel návrhu otca na výkon súdneho rozhodnutia, pričom pri rozhodovaní prihliadal aj na správu kolízneho opatrovníka, ktorý jasne skonštatoval, že matka svojim konaním koná v rozpore so záujmami maloletého, keďže takýmto konaním bráni maloletému poznať svojho otca a postupne si s ním vytvárať vzťah a súčasne, že je v možnostiach matky napomôcť preklenúť jazykovú bariéru medzi otcom a maloletým B.. Nakoľko

matka neumožňuje otcovi styk s maloletým prostredníctvom internetovej aplikácie tak, ako jej to bolo uložené rozsudkom súdu, otec sa snaží všetkými inými prostriedkami skontaktovať so svojim maloletým synom, rovnako tak s matkou maloletého, avšak bezvýsledne. Otec, ktorého priezvisko maloletý nosí, si pritom plní svoje rodičovské povinnosti, prispieva riadne a včas na výživu maloletého, dokonca i nad rámec, určený súdnym rozhodnutím, od počiatku javí (napriek neochote, nespolupráci, nezájmu, ignorácii matky a toho času aj bráneniu v styku otca a maloletého) záujem o syna, o jeho zdravotný stav, záujmy a podobne. Je teda zrejmé, že má k maloletému citový vzťah. Záverom ešte otec uviedol, že sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu ako aj kolízneho opatrovníka čo do nevykonania výsluchu maloletého prostredníctvom psychológa ÚPSVaR na zistenie názoru maloletého vo vzťahu k zmene jeho mena a priezviska, ako to navrhovala matka v rámci prvostupňového konania, a to z dôvodu, že vzhľadom na vek maloletého, nakoľko sa jedná o 4-ročné dieťa, by bol výsluch maloletého a jeho výsledok irelevantný, a súčasne, že výsledok výsluchu maloletého by bol ovplyvnený matkou maloletého, ktorá s maloletým žije od jeho narodenia, ktorá ho vychováva a s ktorou má dieťa silný citový vzťah. Otec tak má za to, že zmena mena a priezviska maloletého nielen že nespĺňa predpoklady dané zákonom, ale by bola aj v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil a súčasne, aby zaviazal matku k náhrade trov konania v odvolacom konaní.

7. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa k odvolaniu matky písomne uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Práve naopak, pri posudzovaní záujmov maloletého dieťaťa sa v zmysle čl. 5 Zákona o rodine prihliada aj na podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na podmienky na vytváranie a rozvoj citových väzieb s obidvomi rodičmi. Zachovanie mena a priezviska maloletého B. napomôže zachovaniu a vytváraniu identity maloletého dieťaťa, ku ktorej je potrebné poznať svoje rodinné korene, identifikovať sa s rodičmi a vytváranie si pocitu náležitosti aj k otcovi, s ktorým maloletý nemá dostatočný kontakt. V súčasnosti sa styk otca s maloletým neuskutočňuje, či už preto, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu o úprave styk prostredníctvom aplikácie Skype alebo preto, že otec nevyužíva termíny určené pre osobný styk s maloletým, a je preto pravdepodobné, že ak by došlo k zmene mena a priezviska maloletého B., dieťa by prišlo o akékoľvek spojenie s osobou svojho otca. Kolízny opatrovník sa nestotožňuje s tvrdeniami matky, že priezvisko maloletého pôsobí v našich podmienkach exoticky a dieťa je odsúdené do potencionálnej pozície cudzinca, exota, prišielca, či vydedenca. V slovenskej republike už v súčasnosti žije veľa ľudí, ktorí sú nositeľmi cudzokrajných mien a priezvisk. Možnosť chybné výslovnosti priezviska by nemala byť dôvodom na jeho zmenu. Okrem toho nebolo prostredníctvom škôlky zistené, že by meno a priezvisko robili dieťaťu problémy. Podľa udania matky mal maloletý žiť v USA, kde je jeho priezvisko bežné. Z tvrdení matky nevyplýva, že by v tomto prípade mala záujem priezvisko maloletého meniť. Nezistovali si skutočný význam slova J., nevedela, že je hanlivé a zisťovala to až v priebehu konania. Je teda malá pravdepodobnosť, že tak urobí niekto, komu sa maloletý predstaví. Kolízny opatrovník maloletého B. preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

9. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam matky maloletého B. dodáva nasledovné:

10. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danej veci neboli preukázané zákonné podmienky, za ktorých možno povoliť zmenu mena alebo priezviska, resp. dať súhlas matke na podanie žiadosti o zmenu mena a priezviska maloletého B..

11. Pokiaľ ide o meno maloletého, B., tu podľa odvolacieho súd nemôže byť žiadnych pochyb o tom, že niet zákonného dôvodu na zmenu takéhoto mena. Meno B. nie je hanlivé. Len málo sa líši od mena, ktoré sa používa v Slovenskej republike, B., pričom v súčasnosti, kedy sa na Slovensku bežne

používajú cudzokrajné krstné mená, či cudzokrajné ekvivalenty slovenských krstných mien /Žaneta-Jannete, Viktória-Victoria, Tobiáš-Tobias, Matiš-Matias, Marek-Marco, Marko a podobne/ nie je ničím výnimočným. Okrem toho ani prípadná „exotickosť“ mena by nebola bez ďalšieho zákonným dôvodom na povolenie jeho zmeny.

12. Čo sa týka priezviska maloletého B., J., ani tu podľa odvolacieho súdu zákonného dôvodu na zmenu priezviska niet. Pri posudzovaní miery hanlivosti toho priezviska je nevyhnutné vychádzať z toho, že ide o priezvisko talianskeho pôvodu, pričom schopnosť Slovákov porozumieť talianskemu jazyku je nepochybne veľmi nízka. Okrem toho slovo bocchini má v talianskom jazyku svoj riadny význam, ktorý nie je nijako hanlivý a hanlivý význam nadobúda len pri použití v slangu, resp. argote, ako priznáva aj matka maloletého. Je teda takmer vylúčené, aby priezvisko maloletého B., bolo pri bežnom spoločenskom alebo úradnom styku chápané tretími osobami ako hanlivé.

13. Okrem nedostatku hanlivosti niet tu ani žiadneho iného dôvodu, ktorý by bol hodným osobitného zreteľa pre zmenu priezviska maloletého B.. V konaní nebolo preukázané, že by priezvisko maloletého bolo dôvodom nejakých posmeškov, či už v kolektíve materskej škôlky alebo zo strany tretích osôb. Skutočnosť, že ide o priezvisko cudzieho, nie slovenského pôvodu, a z toho dôvodu môže byť maloletý v budúcnosti konfrontovaný s otázkami ohľadne jeho výslovnosti, či písania, nemôže byť dôvodom pre jeho zmenu. Ako správne uviedol kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky, priezvisko každého človeka napomáha zachovaniu a vytváraniu jeho identity, ku ktorej je potrebné poznať svoje rodinné korene, identifikovať sa s rodičmi a vytvoriť si pocit súdržnosti s nimi. Z tohto pohľadu určité problémy spojené s výslovnosťou, či písaním priezviska nemôžu byť podstatné.

14. Z uvedeného je zrejmé, že pri posudzovaní návrhu matky na udelenie súhlasu so zmenou mena a priezviska maloletého B., bol súd prvej inštancie dôsledne vedený najlepším záujmom maloletého dieťaťa a jej návrh v tomto zmysle správne posúdil ako nedôvodný. Skutočnosť, že v konaní nebol zisťovaný postoj samotného maloletého B. k veci, nie je nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie a nedošlo ním k porušeniu práva maloletého dieťaťa. Názor maloletého dieťaťa sa v konaní zisťuje a prihliada sa naň, len ak je maloleté dieťa schopné vyjadriť samostatne svoj názor. Maloletý B. má 5 rokov /v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 4,5 roka/ a vzhľadom na svoj vek nemôže byť podľa odvolacieho súdu schopný samostatne vyjadriť svoj názor na zmenu svojho mena a priezviska. Tu je nutné aj uviesť, že aj prípadné kladné stanovisko maloletého dieťaťa k zmene jeho mena, či priezviska nemôže automaticky viesť odobreniu návrhu matky na danie súhlasu so zmenou mena, či priezviska, pretože súd musí vždy skúmať splnenie zákonných dôvodov pre zmenu mena a priezviska ako aj najlepší záujem maloletého dieťaťa.

15. Čo sa týka rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým nebol žiadnemu z účastníkov priznaný nárok na náhradu trov konania, aj v tejto časti považuje odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne. V zmysle § 52 CMP v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nemá v zásade žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania. Súd by však mohol niektorému z účastníkov náhradu trov konania priznať podľa § 55 CMP, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. V tomto konaní takýto dôvod zistený nebol. Matka, ktorej návrh bol ako nedôvodný zamietnutý, síce vedela, že otec so zmenou mena a priezviska maloletého nesúhlasí, ale to je podstatou konaní vo veciach nesúhlasu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností. V konaní pritom neboli zistené skutočnosti, z ktorých by bolo možné usudzovať, že matka svoj návrh podala v zlom úmysle alebo by ním svoje práva uplatňovala voči otcovi maloletého šikanóznym spôsobom. Odvolací súd preto súhlasí so súdom prvej inštancie, že nebol zistený spravodlivý dôvod, pre ktorý by mal byť otcovi maloletého priznaný proti matke nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

16. Na základe uvedených záverov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 v spojení s § 55 CMP tak, že otec maloletého dieťaťa O. I. J. T. má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je povinná mu zaplatiť matka maloletého dieťaťa Ing. X. T. vo výške určenej súdom prvej inštancie. Na rozdiel od posúdenia okolností konania pred súdom prvej inštancie tu sa odvolací súd domnieva, že je spravodlivé, aby bol otcovi priznaný proti matke nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Matka sa odvolala proti rozsudku súdu prvej inštancie, hoci v odôvodnení rozhodnutia je jasne vyložené posúdenie nesúladi jej návrhu s najlepším záujmom maloletého B. a napriek tomu, že s jej návrhom odôvodnene nesúhlasil kolízny opatrovník maloletého dieťaťa a v konaní neboli preukázané ňou tvrdené skutočnosti, ktoré mali byť dôvodom pre zmenu mena a priezviska maloletého. Za tejto situácie je spravodlivé, aby matka znášala náhradu trov odvolacieho konania otca, ktoré trovy svojím konaním spôsobila.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.